

Blekingegade 19 år efter

Bredsdorff, Nils; Frølich, Niels; Petersen, Poul; Thing, Morten

Published in:
Information

Publication date:
2008

Document Version
Også kaldet Forlagets PDF

Citation for published version (APA):
Bredsdorff, N., Frølich, N., Petersen, P., & Thing, M. (2008). Blekingegade 19 år efter. *Information*.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain.
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact rucforsk@kb.dk providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

(Bragt som kronik i *Information* 6. februar 2008)

Blekingegade 19 år efter

Nils Bredsdorff, Niels Frølich, Poul Petersen og Morten Thing

Lars Villemoes er vred. Både i *Berlingeren* og *Information* kan han her 19 år efter ikke undlade at give udtryk for, at vi har været med til at plette hans rygte. For når det kommer til stykket, har han jo ikke gjort andet end det samme som Peter Øvig Knudsen i sine bøger om Blekingegadebanden.

Historien er kort fortalt den, at mens sagen mod de sigtede rullede, skrev Lars Villemoes den 13. maj 1989 en to-sides artikel i *Information* om 'Fighterne og de nyttige idioter', hvor han opridsede Blekingegadebandens historie. Villemoes blev den 7. juni imødegået af Flemming Balvig, Jørn Vestergaard og Preben Wilhjelms for de retspolitiske aspekter af hans måde at fremlægge sine oplysninger på. Han var med til at gøre de sigtede til skyldige inden retten havde fældet dom. Det var, mente de tre retsforskere, i strid med den tradition *Information* havde oparbejdet gennem mange år inden for retsreportagen. De mente, at de sigtede af gode grunde stod værgeløse.

Den 19. juni skrev vi en kronik: 'Informations linje i røverisagen er afladsjournalistik'. Her tog vi et andet aspekt af sagen op, nemlig Villemoes' brug af 'venstrefløjen' som meget uspecifik baggrund for forbrydelserne. Han formidlede en meget indskrænket opfattelse af venstrefløjen og en række svagt underbyggede personkarakteristikker.

Villemoes (og andre) har kommenteret vores 19 år gamle kronik ud fra den betragtning, at vi dels ville afskærme venstrefløjen fra kritik (vi ville ikke gøre op med den voldsfiksering, vi var rundne af) og at vi ikke ville vide af afsløringerne (vi ville gøre op med budbringeren i stedet for budskabet). Ingen af delene kunne være mere forkerte. Læser man vores kronik, vil man se, at vi fx skrev: "Vi mener derimod ikke, at de oplysninger, som artiklerne faktisk indeholder, burde være holdt tilbage, der burde tværtimod have været mange flere, og de burde have været checket, dobbeltchecket og formidlet i en sammenhæng, der satte oplysningerne i perspektiv, dvs. bl.a. satte læserne i stand til at forholde sig til dem."

Vores kritik rettede sig imod kvaliteten af Villemoes' fremstilling både af venstrefløjsbaggrunden, af hans egen involvering i Blekingegadebandens organisatoriske bagland, og af de sigtede personers fortid.

Hvad angår venstrefløjsbaggrunden kan man pege på i hvert fald to elementer, som var problematiske i artiklen. Blekingegadebanden havde sin baggrund dels i den militante antiimperialisme og dels i en særlig aftapning af maoismen. Den militante antiimperialisme udviklede sig ikke mindst på baggrund af den voldelige amerikanske udenrigspolitik især i Vietnam, hvor kemisk krigsførelse og bombning af diger med massedød til følge var noget som danske politikere i stort tal enten støttede eller tav og samtykkede om. Man kan ikke i dag sige, at vores del af venstrefløjen mangler et opgør voldsfascinationen, al den stund, at militansen faktisk blev afviklet i de første år af 70erne, bare ikke for Blekingegadefolkene. Appels snylterstatsteori var en særegen udgave af forholdet mellem den industrialiserede og den tredje verden, som var udbredt langt ind blandt borgerlige økonomer. Det var hans politiske slutninger, som var specielle, ikke betragtningen om forholdet mellem de to verdner. Dertil kommer maoismen, som både hos Appel og hos Benito Scocozza byggede videre på Maos opfattelse af historien og hans tilslutning til stalinismen. Det særlige ved denne opfattelse af historien er, at den er forlenet med en særlig metafysik, som udstyrede 'det revolutionære lederskab' med en særlig ret til at se stort på menneskeliv, blot det tjente en højere formål. Havde Villemoes gjort dette klart i stedet for at arbejde med et alment og homogent begreb om venstrefløjen, var læserne blevet klogere. I stedet fremstiller han de involveredes forsøg på ad teoretisk vej at opnå en forståelse som idiotisk læseri.

Når Villemoes lader sig interviewe nu, gør han det ikke til nogen hemmelighed, at han selv har været en del af miljøet som medlem af Tøj til Afrika. Tværtimod gør han nu opmærksom på, at det var præcis denne tilknytning, som gjorde at han kunne skrive artiklen. Inspirationen kom, da han blev forhørt af politiet. Hvis han havde fortalt dette allerede for 19 år siden, så havde man kunnet læse artiklen også som et opgør med hans tid som 'nyttig idiot', som det partsindlæg det nødvendigvis er.

Hvad angår personkarakteristikken, han formidler i sin artikel, er vægten af oplysningerne tit meget tvetydig. Lad os tage følgende eksempel, som handler om den sigtede P: "Hans forældre er tidligere medlemmer af BOPA under besættelsen og P fortæller senere de gysende kammerater, hvordan han som barn hørte om deres mange aktiviteter bl.a. med at opløse lig i syrebade i et havehus på Amager." Ordene er ikke lagt i munden på en kilde. Hvad skal man nu mene om det? Tror Villemoes, at det er rigtigt, at P har fortalt løgnehistorier, og er dét pointen? Skal man altså tro, at sådan var han? Eller tror Villemoes både på, at P har fortalt disse historier, og at de er sande? Under alle omstændigheder skal der ikke megen forhåndsviden til at genkende historien om Komintern-

mordet i Kongelunden, som Erik Nørgaard har skrevet en udmærket bog om. Men det havde intet som helst med BOPAs arbejde eller forældrene at gøre, ligesom de næppe har været medlemmer af BOPA.

Et andet eksempel er den kilde, som karakteriserer blekingegadefolkene som folk af store idealer. Det hedder her: ”Havde det været sommeren 1945 ville de have været helte, men det er ikke sommeren 1945 og de er ikke helte.” Hvordan skal man tolke det udsagn? Er det den tidligere tilhængers, Lars Villemoes’, vurdering? Det er konjunkturen, der er forkert, ikke det de har gjort? Problemet er blot, at modstandsbevægelsen ikke accepterede bankrøverier og ikke finansierede sin kamp gennem kriminalitet. Faktisk var der flere, som blev straffet, fordi de ikke var tilstrækkelig præcise i deres grænsedragning mellem modstandsarbejdet (som var ulovligt) og egentlig kriminalitet.

Den 15. juli 1989 skrev Gert Petersen en kronik i *Information*, hvor han på trods af, at han var lodret uenig med os i mangt og meget, støttede vores kritik af Villemoes, og vores centrale pointer omkring manglen på en beskrivelse af det politiske landskab, vi handlede i: Vietnamkrigen, Chilekuppet, kuppet i Grækenland og ikke mindst Palæstinakonflikten. Verdensbanken var et instrument for amerikansk økonomisk politik – det har selv senere en direktør for banken erkendt. Volden blev tematiseret af magthaverne. Et andet forhold, der faldt os og Gert Petersen for brystet, var, at maoisterne blev fremstillet som en integreret del af venstrefløjen. Det glemmes, at de blev kritiseret og blev hængt ud for støtten stalinismens forbrydelser.

Venstrefløjen var splittet; vi kunne, som Gert Petersen gør opmærksom på, end ikke blive enige om arbejdet mod krigen i Vietnam. Men stemningen af nødværge i form af demonstrationer og protester mod det politiske establishment fik Villemoes ikke med, når han med stærk distance beskrev en løbeseddel, der advarer mod fotograferne ved demonstrationerne. Han glemmer, at politiet faktisk havde fotografer til tage billeder af demonstranter til senere brug. Samtidig blev alt arbejde for forskellige befrielsesbevægelser i verden sidestillet med KAKs forbindelse til en del af PFLP: PFLPs materiale blev bragt KAKs blad side om side med ”militaristisk og ideologisk materiale fra befrielseskrige andre steder i verden” – ja, fx Sydafrika, Angola og Mocambique, Laos og Vietnam! Hele Palæstina-problematikken blev af Villemoes gjort til et spørgsmål om, at Holger så op til Laila Khaled. Den europæiske venstrefløj lærte aldrig at kritisere samtidig med at udvise solidaritet. Men hos Villemoes latterliggøres og mistænkeliggøres også solidariteten.

Lars Hedegaard siger nu, at ”der ikke var så meget som to gram usandt i Villemoes’ artikler”. Det er der altså, men der er især mange tvetydige udsagn.